

ни здоров'я України та інші нормативно-правові акти у даній сфері злочинів, слідчі та судді все одно допускають помилки при кваліфікації злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин за різними елементами складу злочину. Тому дане питання й досі залишається проблемним та актуальним.

Список використаної літератури

1. Редин М. Вопросы квалификации преступлений связанных с незаконным оборотом наркотиков по степени их завершенности [Текст] / М. Редин // Уголовное право. – 2007. – №2. – С. 64.
2. Практика розгляду судами справ про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/179F1409F1D9B89AC2257B7C0044C93B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/179F1409F1D9B89AC2257B7C0044C93B). – Назва з екрана.
3. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 188 від 01.08.2000 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. – 2000. – № 34. – Ст. 4.

К. А. Чіканчі

студ. III курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. О. А.Чуваков

УМИСНЕ ВБИВСТВО ПРИ ПЕРЕВИЩЕННІ МЕЖ НЕОБХІДНОЇ ОБОРОНИ. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ

Інститут необхідної оборони, затримання злочинця, а відтак і перевищення їх меж багаторазово досліджувалися, зокрема, такими вченими-криміналістами як: Н.В.Рейнгард, В.Ф.Кириченко, Г.А.Кригер, І.І.Слуцький, М.М.Паше-Озерський, М.І.Загородников, В.М.Козак, С.В.Бородін, В.П.Діденко та інші.

Низка питань кваліфікації та відповідальності за такий злочин залишилась до кінця не вирішеною, оскільки вчені, досліджуючи це питання, зайняли протилежні позиції, а окремі проблеми, які мають істотне значення, – взагалі не піднімалися [2, с. 3-4].

Не одностайною є і практика застосування положень ст. 118 Кримінального Кодексу України (далі – ККУ). За суттю в ідентичних ситуаціях судді приймають діаметрально протилежні рішення – від визнання діяння злочином та призначення покарання до визнання аналогічного діяння правомірним. Зрозуміло, що така ситуація неприпустима. Її причинами можна вважати: а) недостатня

чіткість законодавчого визначення, за яких умов при обороні від суспільно небезпечного посягання чи затриманні злочинця заподіяння смерті чи тяжкої шкоди здоров'ю визнається правомірним, і обумовлення випадків, коли заподіяння смерті чи тяжкої шкоди здоров'ю визнається перевищенням меж необхідної оборони або заходів, необхідних для затримання злочинця, а відтак злочином проти життя чи здоров'я особи; б) окреслена вище відсутність єдності у підходах до вирішення питань кримінальної відповідальності за умисні вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.

З огляду на вказане вище, проведення дослідження питань кваліфікації та відповідальності за умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, видається актуальним.

Ст. 118 ККУ містить склад привілейованого умисного вбивства – вбивства в разі перевищення меж необхідної оборони або перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, відповідальність за яке настає лише за умови, що здійснений винним захист явно не відповідав небезпечності посягання чи обставинці, яка склалася. Об'єктивна сторона злочину характеризується: 1) діями у вигляді посягання на життя іншої людини; 2) наслідками у вигляді заподіяння їй смерті; 3) причинним зв'язком між зазначеними діями та наслідками, а також 4) певною обстановкою.

Умисне вбивство підлягає кваліфікації за цією статтею у трьох випадках, а саме, у разі його вчинення при перевищенні:

1) меж необхідної оборони. У цьому випадку діяння характеризується вбивством того, хто посягає, при захисті від суспільно небезпечного посягання, але з перевищенням меж необхідної оборони.

2) меж захисту в обставинці уявної оборони. Вбивство здійснюється за обставин, коли реального суспільно-небезпечного посягання з боку потерпілого не було і винна особа, неправильно оцінюючи дії потерпілого, лише помилково припускала наявність такого посягання.

3) заходів, необхідних для затримання злочинця. [3, с. 252].

Обов'язковою умовою кваліфікації вбивства за ст. 118 ККУ є перебування винного при вчиненні цього діяння у стані необхідної оборони, уявної оборони або в умовах необхідності затримання злочинця. Якщо буде встановлено, що винний не перебував у такій обставинці, вчинене ним за наявності підстав слід кваліфікувати за ст. 115 ККУ.

Злочин вважається закінченим з моменту настання смерті потерпілого.

При кваліфікації вбивства за ст. 118 КК України слід також мати на увазі вимоги чч. 4, 5 ст. 36 КК України [1, ст. 118].

Суб'єктом злочину є осудна особа, яка досягла 16-річного віку і перебуває у стані необхідної, уявної оборони або правомірного затримання особи, що вчинила злочин.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим або непрямым умислом. При цьому свідомістю винного має охоплюватися той факт, що він діє в умовах необхідної оборони або умовах, необхідних для затримання злочинця.

Тобто, можна зробити висновок, що при кваліфікації злочину за ст. 118 ККУ необхідно враховувати: 1) суб'єктивну сторону винного, чи перебував він у стані необхідної оборони; 2) характер небезпеки, що загрожувала особі, яка захищалася тощо.

Список використаної літератури

1. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001, із змін., внес. згідно із законами України: за станом на 05.01.2017. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Плисюк Н. М. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця за кримінальним правом [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / Н. М. Плисюк. – Л., 2011. – 21 с.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / [Брич Л. П., Грищук В. К, Дудоров О. О. та ін.]; під ред. А. М.Бойко. – К.: Статистика, 2006. – 459 с.

А. Т. Шевченко

студ. VI курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: к.ю.н., доц. І. А. Дришлюк

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАСЛІДКІВ ПОСЯГАНЬ НА БЕЗПЕКУ ОСІБ, ВЗЯТИХ ПІД ЗАХИСТ

Ст. 380 Кримінального кодексу України [1] (далі – КК України) пов'язує притягнення службової особи до відповідальності за невиконання заходів щодо безпеки осіб, взятих під захист, з настанням «тяжких» наслідків. Ст. 381 КК України передбачає такі суспільно небезпечні наслідки розголошення відомостей про заходи безпеки